

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.500

Letna naročnina L. 3.000

Letna inozemstvo L. 4.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXII. - Štev. 37 (1117)

Gorica - četrtek, 17. septembra 1970 - Trst

Posamezna številka L 70

20. SEPTEMBER *Indijske redovnice v Evropi*

Po italijanskih mestih in tudi v Gorici so ulice, ki nosijo ime 20. september. To je v spomin na dan, ko so čete tedanjega italijanskega kralja Viktora Emanuela II. vkorakale v Rim in ga osvojile pod vodstvom generala Rafaela Cadorne. To se je zgodilo 20. septembra 1870. Torej pred sto leti. Zato obhaja italijanska republika letos prvo stoletnico, kar je Rim postal glavno mesto združene Italije. Praznovanje te obletnice poteka precej mirno, ker so danes vsi prepričani, da je bilo res najboljše, da je Rim postal prestolnica moderne Italije in da papež nima več skrbi za Rim in svetno državo; tudi v Vatikanu samem so danes tega prepričanja. Ni pa bilo zmeraj tako. »La questione romana« je namreč postala najtežja dediščina združene Italije.

NASTANEK PAPEŠKE SVETNE DRŽAVE

Kdaj je nastala papeška svetna država, se v zgodovini ne da ugotoviti. Nastajala je namreč polagoma, ker so tako zahtevale zgodovinske razmere. Za časa barbarških preseljevanj in napadov je Italija bila zmeraj bolj prepričana sama sebi v obrambi in vodenju civilnih zadev. Rimskega cesarstva na zapadu ni bilo več, bizantinsko cesarstvo, ki si je lastilo pravice nad Italijo, ni imelo moči, da bi te pravice izvajalo. Zato se nekako od leta 500 dalje dogaja, da v Rimu zmeraj bolj raste vpliv in moč rimskega škofa, dočim izginja moč bizantinskih oblasti. V naslednjih stoletjih papež postaja zmeraj bolj tudi svetni vladar nad Rimom in okoliškimi mesti. Polagoma začne izvajati zmeraj bolj vse pravice svetnega vladarja. V teh stoletjih postane papež tudi dejanski svetni vladar z lastno državo. Ne moremo pa postaviti datuma, kdaj se je to zgodilo. Papeške vladarske pravice so dobile prvič vidno politično potrdilo za časa papeža Hadrijana I. in frankovskega vladarja Karla Velikega; torej proti koncu 8. stoletja, ko je dokončno zatonila oblast bizantinskih cesarjev v Italiji. Od tega časa dalje je papež priznan vladar nad Rimom in okoliškimi mesti.

Obseg papeške države je pozneje bil različen, včasih večji, včasih manjši. V glavnem je obsegal srednjo Italijo od Rima do Ancone ob Jadranskem morju in Bologna v Padski nižini.

RAZLOGI ZA PAPEŠKO DRŽAVO

Papeška svetna država je nastala kot zgodovinska nuja za ohranitev miru v tem delu Italije in za ohranitev papežev neodvisnosti od svetnih oblasti. Od cesarja Konstantina Velikega se opaža težnja, da bi svetni vladarji, zlasti bizantinski, podredili cerkveno oblast škofom in papežev svoj svetni politiki. Rimski škof se je pa v zgodovini na vse moči boril za svojo neodvisnost od cesarjev. V ta namen mu je služila tudi vedno večja samostojnost svetnega vladarja z lastnim teritorijem. V tej težnji so papeži vztrajali v vseh poznějšíh stoletjih. Zato se je ukoreninilo prepričanje, da je za svobodno in neodvisno izvrševanje oblasti Kristusovega namestnika na zemlji nujen pogoj lastna svetna država. Kdor nekoliko pozna politične in vojaške razmere v srednjem veku in tudi pozneje, mora temu pritrčiti: v tistih časih je bila samostojna suverenost država res pogoj za neodvisno izvrševanje najvišje cerkvene oblasti. Če bi papež ne imel svoje države, bi postal služabnik tega ali onega vladarja in Cerkev bi stopila v službo političnih oblasti. Tako pa nam priča zgodovina o težkih in tudi tragičnih bojih rimskih papežev s svetnimi vladarji za neodvisnost apostolskega sedeža.

Seveda je pa dejstvo, da je bil papež svetni vladar, imelo tudi negativne posledice, včasih tudi zelo kvarne. Vendar je dejstvo, da je rimski papež samo zato, ker je imel tudi svetno državo, ohranil svojo suverenost in neodvisnost v vodstvu Cerkve, odtehtalo negativne posledice.

ZGODOVINSKI POGOJI SE SPREMEMIJO

V preteklem stoletju so pa v življenju evropskih narodov nastopile velike spremembe. Začele so se snovati narodne države. Tudi v Italiji so nastopila politična gibanja, ki so stremela za tem, da bi se ustanovila enotna država, ki bi obsegala vse Italijane. Vemo, kako so potekali ti boji od leta 1820 do 1860. Tega leta se je za Italijane, povezane s Prusijo, srečno zaključila vojna z Avstrijo. Ta je morala zapustiti severno Italijo, na jugu je pa Garibaldi poskrbel, da je padlo sicilsko-neapeljsko kraljestvo. Italija je bila združena razen Rima, ki je ostal papežu. Vse želje narodnjakov so šle za tem, da bi se tudi Rim združil z ostalo Italijo in postal njeno prestolno mesto. To so skušali doseči tudi na miren način od papeža Pija IX. Toda ta ni razumel znamenja časov, kot bi danes rekli. Menil je, da je papežu za njegovo suverenost in neodvisnost še vedno potrebna dovolj velika svetna država. Zato ni hotel pristati na mirno poravnano. Spričo odklonilnega stališča Sv. Sedeža je tedanja italijanska vlada čakala na ugoden trenutek, da s silo izpelje to, česar ni mogla doseči na miren način. Ta priložnost se je ponudila poleti 1870. Tisto poletje je bila vojna med Francijo in prusko Nemčijo. V začetku septembra je francoski cesar Napoleon III. kapituliral. Papež je z Napoleonom izgubil svojega zaščitnika. To je izrabila italijanska vlada in ukazala generalu Rafaelu Cadorni, naj pripravi vse potrebno za osvojitve Rima. To se je po kratkih bojih zgodilo v jutranjih urah 20. septembra 1870. Italijanske čete so vkorakale v Rim skozi mestna vrata Porta Pia, kot se imenujejo. Papež se je umaknil za obzidje Vatikana in ostro protestiral zoper nasilno okupacijo Rima in papeške države. Toda papeška svetna oblast je bila za zmeraj mrtva.

SPOR SE PORAVNA

Zaradi okupacije Rima je nastala silna napetost med Vatikanom in italijansko državo. Na eni in na drugi strani so šli v skrajnosti: papež, ko je izobčil kralja Viktora Emanuela II. in njegovo vlado; ko ni hotel priznati italijanske države; ko je branil vse stare privilegije cerkvenih ustanov. Italijanska država in še bolj razne vlade so pa šle v druge skrajnosti: svojevoljno so razpuščale samostane, zasegale cerkveno posest, se vtikale v imenovanje škofov in župnikov, vodile zelo grdo gonjo zoper papeža in Cerkev nasploh. Prostožidarji so takrat imeli glavno besedo v italijanski politiki in so zato v rimskem parlamentu izglasovali vrsto veri in Cerkvi sovražnih zakonov. Nastalo je vprašanje, kako rešiti ta spor med Cerkvijo in državo v Italiji, ki mu zgodovina pravi »la questione romana«. Saj sta obe strani imeli od tega samo škodo.

Potrebni so bili novi časi in novi ljudje, da so se ideje izčistile in zlasti je bil potreben čas, da je papež doumel, da more ohraniti svojo suverenost in neodvisnost pri vodstvu Cerkve tudi, če nima velike svetne države. Iz teh novih razmer in novih spoznanj se je rodil dogovor med papežem Pijem XI. in Mussolinijem leta 1929, ko sta podpisala lateranski pakt in konkordat. Nova italijanska republika, ki je nastala iz upora zoper fašizem, je leta 1947 sprejela lateranske pogodbe in konkordat med temeljne zakone svoje ustave.

Z lateranskim paktom se je papež odpovedal svojim pravicam do Rima ter priznal italijansko državo; rimska vlada se je pa obvezala, da prizna Vatikan kot samostojno, neodvisno in suvereno državo, papeža pa kot suverena vladarja. Ostalo je torej načelo, da je papež tudi suveren in neodvisen svetni vladar, omejen je bil le teritorij na Vatikan, ki meri pol kv. km. Zaradi tega moreta letos tako italijanska republika kot tudi Sv. Sedež v miru obhajati stoletnico Rima kot prestolnice Italije.

K. H.

Svetovni tisk je zadnjih deset dni avgusta prinašal pod dramatičnimi naslovi novice o indijskih redovnicah v evropskih in ameriških samostanih. Naslovi so se glasili: Kupovanje redovniških novink, Prodajanje deklet. Trgovina z Indijkami in podobno. Seveda so ljudje postali pozorni, kaj se za temi naslovi skriva. Povod za vse to je dal angleški list »Sunday Times«, ki je 23. avgusta ponatisnil pismo mlade Indijke iz Kerala, ki trdi, da so ji obljubljali blestečo bodočnost v redovnem življenju in sodobno poklicno izobrazbo, ko je odhajala v Evropo. Nazadnje pa je postala le služkinja redovne skupnosti. Svetovni tisk se je polastil novice in jo razširil pod kričečimi naslovi. Italijanski poslanec Fortuna je postavil vprašanje italijanski vladi, naj zadevo preišče. Indijska vlada je tudi uvedla uradno preiskavo, da pride stvari do dna.

Podravnatelj vatikanskega tiska Casimirri je na tiskovni konferenci zanimal vest angleškega lista. »L'Osservatore Romano« je potem prinesel pojasnilo, da zadnja leta res prihajajo indijska dekleta v Evropo. V želji, da bi lahko sledile svojemu poklicu in redovnem življenju, so se obrnile na razne duhovnike in cerkvene ustanove za pomoč. Na ta način je prišlo v Evropo večje število indijskih deklet, ki so bile sprejete v razne redovne ustanove. Ščasoma so nastale gotove težave.

Tajnik rimske kongregacije za

redovnike p. Heston je dejal, da je kongregacija zvedela za zadevo pred približno enim letom. Takrat je angleška profesorica Sonia Douglas spremljala neko deklet nazaj v Indijo. Za zadevo so se začeli zanimati osrednji vatikanski organi. Obveščen je bil nuncij v Indiji in vatikansko državno tajništvo. Meseca junija so sklenili, da izvedejo preiskavo povsod, kjer so indijska dekleta po samostanih in zavodih. Iz indijske države Kerala naj bi jih bilo prišlo 1500 do 2000. Preiskava je v teku v Italiji, Nemčiji, Franciji, Švici, Angliji. Zaključki preiskave bodo znani do meseca oktobra.

S preiskavo hočejo ugotoviti, kako so posamezni samostani in ustanove zvedeli za indijska dekleta, kdo je plačal stroške za vožnjo, koliko deklet je prišlo v Evropo, koliko se jih je vrnilo v Indijo in iz katerega razloga, in še razne druge zadeve, ki lahko dajo celotno sliko.

P. Heston je tudi povedal, da bi morala dekleta — po navodilih Sv. Sedeža — doseči vsaj izobrazbo osnovnošolske učiteljice ali bolničarke, da bi mogle v svoji domovini vršiti ta poklic, če bi zapustile samostan ali zavod. Vatikanski odgovorni krogi se zavedajo psihološkega vpliva na indijska dekleta ob odločitvi za samostansko življenje. Povečini so iz revnih družin in želja, da bi se rešile svojega socialnega stanja, je lahko vplivala na odločitev, da si je katera domišljala, da ima sa-

mostanski poklic, ko ga v resnici ni imela. P. Heston je izključil možnost, da bi predstojnice samostanov, kjer so bivala indijska dekleta, izvajale nanje kak pritisk.

Najboljši odgovor pa so dala indijska dekleta sama. Dopisniki raznih listov so jih poiskali po raznih samostanih in zavodih in si menda predstavljali, da bodo dobili izjave, da so bile prevarane, da jih prisilno držijo v Evropi in da si želijo le domov. Odgovori pa so bili čisto drugačni. Povedale so svoje zadovoljstvo, da morejo bivati v Evropi, in se čudile, zakaj tak hrup po časopisih.

Dejstvo je, da je po deželah starega krščanstva, to je v Evropi in Ameriki, vedno manj redovniških poklicev in da nastaja vedno bolj pereče vprašanje, kako še nadalje uspešno voditi neštete zavode za bolne, za zapuščene, za otroke, za neozdravljive; kako nuditi pomoč po župnijah in še pošiljati sestre v misijonske dežele in deželam v razvoju.

Izmenjava redovnikov in redovnic med posameznimi deželami se je vedno vršila in je bil to eden izmed dokazov za vesoljnost Cerkve. Saj bi bilo vsako misijonsko delo Cerkve nemogoče, če se taka izmenjava ne bi vršila.

Če po raznih bolnišnicah za neozdravljivo bolne in po raznih govaskih naseljih nudijo pomoč sestre iz vseh mogočih dežel, se nad tem nihče ne spotika. Svetovni listi imajo zanje vse premalo priznanja in pohvale. Seveda to ni nič interesantnega, da bi bralce prišlo.

Priznamo, da ni najboljši način, da se indijska dekleta vabijo v evropske in ameriške samostane. Indija sama je prepotrebna pomoč požrtvovalnih ljudi. Bolje bi bilo, da bi se dekletom, ki pravijo, da čutijo redovni poklic, v Indiji sami dala možnost, da bi sledile svojemu poklicu in da bi pri tem nudili svojo pomoč evropski samostani.

Jasno je, da vsa dekleta, ki so prišla iz Indije v Evropo, niso prišla iz pravega namena. A morda so se šle v evropskih samostanih zavedela, da tak način življenja ni za vsakega.

Casopisi poročajo, da so se stali škofje indijske države Kerala, iz katere je prišlo v Evropo največ deklet, da bi proučili vprašanje. Sklenili so, da ne bodo prepovedali, da bi še nadalje odhajala indijska dekleta v evropske samostane, izbira in kontrola nad vsem delovanjem pa bo strožja. Odločno so zavrnili trditev, da bi bila dekleta, ki so v preteklosti prišla v Evropo, prodana. Samostani in zavodi, ki so sprejeli dekleta, so poslali le potrebni denar za letalsko vožnjo v Evropo in za kritje drugih stroškov, ki so bili s tem v zvezi.

Pri vsaki človeški ustanovi lahko pride do zlorab in prav gotovo ni bilo vse v redu niti z nabiranjem poklicev v Indiji. Če zaupamo v božjo Previdnost, bomo videli v dozdevnem skandalu po pisanju listov to dobro stran, da se vnaprej preprečijo morebitne zlorabe, in da prihajajo v samostane le tista dekleta, ki imajo zares redovniški poklic. Poskrbeti pa je treba tudi za njihovo osebnost, da v Evropi ne izgube stika s svojo domovino, kar prav gotovo ni volja Cerkve.

STANKO ZORKO

Položaj na Blžnjem vzhodu se zapleta

V zadnji številki smo bolj obširno poročali o številnih letalih, ki so jih presusmerili palestinski gverilci in si tako pridobili skoro 500 talcev. V tem času so Palestinci izpustili vse potnike, ki niso bili izraelskega rodu, pridržali pa so kakih 50 potnikov, ki so po izvoru židje, do državljanstvu pa iz ZDA, Anglije, Nemčije in Švice. Teh nočejo izpustiti, če zapadne države in Izrael ne izpolnijo določenih pogojev, predvsem če ne izpustijo gverilcev zaprtih v zapadnih državah in če Izrael ne izpusti določenega števila palestinskih ujetnikov. Prizadete zapadne države so pripravljene ugoditi zahtevi gverilcev, ni pa voljen pristati Izrael. Zato se sedaj vršijo razgovori med zapadnimi državami in Izraelom.

Na drugi strani pa so vedno pogostejši spopadi med gverilci in redno vojsko v Jordaniji; Egipt je izjavil, da smatra ameriški mirovni načrt za neuspeh; Izraelu po-

siljajo Združene države Amerike novo pomoč v orožju in denarju; Sovjetska zveza dela isto v prid Egipta in drugih arabskih držav. Položaj je zapleten tako, da je lahko srečen tisti, ki se v njem spozna. Ameriški predsednik Nixon bi se rad osebno spoznal s tem zapletenim klopčičem. Zato je napovedal svoj obisk v nekaterih državah Sredozemlja. Konec tega meseca bo obiskal Italijo, Španijo, Francijo in Jugoslavijo.

V ITALIJI

Italijanski zunanji minister Moro je odšel na uradni obisk v Iran, ki je sicer arabska država, a hodi svoja pota. Prej je bil Moro v Tuniziji, ki je prav tako arabska država. Kot vidimo, zunanji minister Moro precej potuje po Sredozemlju v iskanju stikov in skupne politike za pomiritev v tem delu sveta.

Potovanje sv. očeta Pavla VI.

Sv. oče Pavel VI. bo v dneh od 27. novembra do 3. decembra obiskal dežele Daljnega vzhoda. Program njegovega potovanja bo naslednji:

27. novembra: Dopoldne prihod z letalom v Manilo na Filipinih in maša v stolnici; popoldne srečanje s civilnimi oblastmi.

28. novembra: Dopoldne se bo sv. oče udeležil konference vseh škofov Azije; popoldne bo posvečenje novih mašnikov iz vse Azije.

29. novembra: Dopoldne maša za ljudstvo; govor po radiu in zaključek konference škofov. Popoldne ekumensko srečanje in obisk nekega predmestja v Manili.

30. novembra: Popoldne prihod v Sydney v Avstraliji; maša v stolnici.

1. decembra: Dopoldne srečanje s škofi na škofovski konferenci. Popoldne srečanje s civilnimi oblastmi in maša ob 200. letnici odkritja Avstralije.

2. decembra: Dopoldne obisk raznih dobrodelnih ustanov in maša za ljudstvo. Popoldne ekumensko srečanje.

3. decembra: Maša za misijone in povratek v Evropo.

Sv. oče bo povsod gost apostolskega nuncija.

Združeni narodi

Organizacija Združenih narodov je pretekli ponedeljek začela s svojim rednim letnim zasedanjem. Letošnje je jubilejno, ker je 25. po vojni. Na njem je zastopanih 126 držav. Zaradi prisotnosti tolikega števila državnikov s celega sveta je možno, da bo prišlo tudi do kakih razgovorov za ureditev krize na Blžnjem vzhodu in v Vietnamu. Vsekakor upajamo, da ne bo letošnje jubilejno zasedanje OZN brezplodno.

«Kritični» katolicizem

(III. nadalj. in konec)

Članek »Kritični katolicizem« v glasilu koroških akademikov »Kladivo« ne pove kaj posebno novega, saj je najbrž le poslovenjeni posnetek nemškega spisa, ki jih nič koliko mgolov in revijah levo usmerjenih katoličanov. Pravi, da so bile vedno znotraj Cerkve napetosti, trenja in celo krivoverske ločine. Cerkev, ki naj bi se bila v preteklosti vezala s fevdalno družbo, s kapitalizmom in militarizmom, je danes v ostrem precepu, v nerešljivi dilemi, iz katere ni rešitve. Cerkev se razkrajajo! Se-stavljalec članka je iz svojega dodal dvoje: boren vloček o spolnih instinktih ter tožbo, da na Koroškem kritičnega katolicizma še ni. Članek pa zaključuje z grožnjjo: »Toda čas dvomov je tudi na Koroškem že napred, predvsem v vrstah solarjev in študentov. In to je samo začetek!«

Tragično je za skupino okoli »Kladiva«, da si ni znala postaviti boljših ciljev, kot je borba proti Cerkvii in npravnosti. Bila sta prav Cerkev in npravnost, ki sta Slovencem ohranila narodni obraz in življenjsko silo ter mu postavila temelj za narodno kulturo. To v davni zgodovini in tudi danes. V zamejski vasi, na Koroškem in na Primorskem, kjer utihne v cerkvi slovenska pesem, je odklenkalo slovenstvu. V človeški duši, v kateri zavladava razbrzdavanost in nemoralna, ni več prostora za duha odpovedi in požrtvovalnosti. Manjšinam pa ohranjajo obstoj ljudje, ki so pripravljani na žrtve, na neplačano delo, na zapostavljanje in preganjanje in tudi na izgon ali ječo. Poklic manjšinskega voditelja je zato vezan na samozatajo in žrtve; poslanstvo manjšinskega voditelja je v tem, da dviga in bodri, da zida in ustvarja. Kdorkoli torej si je postavil za življenjski cilj lagodnost, užitek, sladostrajstje, ali si postavil v program, da ruši in razbija, tepta in podira, si je že napisal sodbo in obsodbo, da ni poklican v vrsto manjšinskih voditeljev.

Glede »kritičnih katolikov« in razkroja Cerkev ponovno pripominjamo, da samo tisti, ki je preštudiral pokoncilsko ekleziologijo, bo lahko kritično presojal cerkvene razmere. Cerkev je skrivnost: vidna družba je in hkrati duhovno občestvo v Svetem Duhu, ki skupno z vsem človeštvom potuje skozi zgodovino in doživlja skupaj s svetom isto zemeljsko usodo, kot se je odvijala v stoletjih fevdalizma, meščanske družbe, kapitalizma ali socializma. Po svoji svetni strani, kot vidna družba, del Cerkev lahko zapade slabostim in zmotam; po svoji božji strani pa Kristusova Cerkev, zedinjena v Sv. Duhu, presega čase in meje narodov, dokler ne pride po križu do luči, katera ne pozna zatonja.

Komur je Cerkev samo zemeljska družbena tvorba, pozablja na njeno božjo stvarnost, presoja senco, ker ne vidi stvarnosti, ki meče senco; kdor pa poleg človeške sestavine Cerkev upošteva tudi njeno božjo sestavino, Kristusovo skrivnostno telo, ta komaj dojema celotno bistvo Cerkev. Kdor torej presoja Cerkev zgolj kot vidno družbo, kot samo zemeljsko ustanovo, maha donkihotsko po senci in njegove sodbe so nekritične, enostranske, zmotne. Pa naj človeška stran Cerkev zaide v še tako težke krize, v še tako ostre precepe, je njen božji Ustanovitelj ne bo zapustil. »Peklenka vrata je ne bodo premagala! Oni, ki zmore kamne spreminiti v Abrahamove otroke, bo z močjo svoje milosti okreplil svoje ljudstvo, da ne

omaga v slabosti mesa in nezvestobe, temveč da postane svojega Gospoda vredna nevesta.

ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

Če ne bo list »Kladivo« ubral drugačnih poti, si ne bo zagotovil častnega mesta v slovenski publicistiki. Trpki so dosedanji uspehi, skrajno neljubi in boleštni samim Kladivarjem. V članku »Mohorjani in komunizem« se hudo nespretno zagovarjajo pred očitkom, da so v službi komunizma, in sicer kitajskega. Ostaja dejstvo, da bi s svojim vsestransko razbijskim početjem hoteli izvesti dejansko »kulturno revolucijo« Maočetungovega pečata. Odurni napadi na najvidnejše zastopnike javnega življenja na Koroškem, načrtno rušenje vseh očetnih tradicij, brezobzirno gaženje versko-nravnih vrednot nikakor ne pričra, kot trdijo, da jim gre samo za vzpostavitev »tolerantnih in enakopravnih odnosov med starejšo generacijo in mladimi«. V vrsti kričečih protislovij je nadvse presenetljiva izjava, da bodo pokristjanili svet tisti, »ki se bodo udeležili v uporu proti krivici, proti nečlovečnosti, laži, hlinščini«. Ker se sami prištejajo med slične »upornike«, bi sledilo, da imajo v načrtu tudi pokristjanjenje sveta!

Se bolj nesrečno je uredništvo v odgovorih, ki jih daje na protestna pisma. Na očitek, da samo razdirajo, uredništvo ne ve odgovora; na obtožbo, da povzročajo razdvojenost med koroškimi Slovenci, prav po pilatovski vzkljka: Kaj pa je enotnost? S kom in zakaj naj bomo enotni? »Če tega ne vemo, je govorjenje o enotnosti, o konstruktivnem delu spat samo ideologija, ki ne navezuje na resnično stanje!« Uredništvo se je namreč zaklelo, da bo stalno odklanjalo vsako ideologijo, vsako jasno opredeljeno ideološko načelo. Pri tem pa se ne zaveda, da si je prav s tem postavilo neko načelo, neko abstraktno pravilo, kar pa je v kričečem nasprotju s prejšnjo obvezo.

Narodni voditelj, ki odklanja sleherno načelo, sleherno ideologijo, je kot slepec,

ki ne ve ne kod ne kam. Če pa slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. Uredništvo lista, ki izjavlja, da bo pisalo, kakor bo »narekovala trenutna situacija«, priznava, da je brez idej, da nima ne programa in ne načrta za bodočnost. Slična idejna praznina jemlje listu vsako resnost in veljavo. Tega se uredniki »Kladiva« najbrž zavedajo, ko vzkljkajo: »Naš dolgoletni program je ta, da bomo odgovarjali manjšini! Vsako dejanje in vsaka politična odločitev mora ustrezati interesom manjšine!«

Manjšina! To je kaj mnogoznačen izraz. Hočejo reči: slovenski narodni manjšina na Koroškem?

Odgovarjati narodni manjšini ni nikak program, nikak delovni načrt! Po toči zvoniti ni program, zvoniti, ko je toča že vse pobila, je nesmisel!

Vsako dejanje in odločitev naj ustreza interesom narodne manjšine. Lepe in velike besede! Toda, le kdo bo sodnik, kdo bo razsojal, kaj dejansko ustreza in kaj ne ustreza manjšinskim interesom? List »Kladivo«? Narodni voditelji na Koroškem? Vsi Korošci, zbrani v dolini Jozafat?

* * *

Pričujoči spis je glas pripadnika slovenske manjšine v Italiji, ki mu je zelo pri srcu usoda koroških bratov. Mnenja je, da so slovenski manjšinski visokošolci, ki studirajo na raznih univerzah, dolžni, da poleg svojih šolskih dolžnosti prislujne tudi idejnim tokovom in gibanjem v širokem svetu, da bodo jutri zmožni obogatiti svoje ljudstvo, ni pa njihova naloga, da stopajo na barikade in upirarjajo revolucionarne nastope niti ne da, rušeč narodno kulturo in vero, vršijo tvegane operacije na živem telesu narodnih manjšin. Pozorno naj raje prislujne utripu svojega ljudstva, ki je utrip svežega zdravja, telesnega in npravnega, utrip življenja, ki je ukaz za ustvarjalno delo, utrip ljubezni, ki vse veže v enoto in nikogar ne izobčuje.

DR. RUDOLF KLINEC

OKNO V DANAŠNJI SVET

Škofovsko posvečenje v Vidmu

Preteklo nedeljo je v videmski stolnici prejel škofovsko posvečenje novi škof iz Concordie-Portogruara, msgr. Abramo Freschi. Škof Freschi je iz videmske nadškofije in je do sedaj vodil papeško dobrodelno ustanovo POA in ustanovo ON-ARMO, ki skrbi za dušno pastirstvo med delavci. Posvetil ga je kardinal Toniutti, ki je tudi domačin iz Furlanije.

Jugoslovanski škofje bodo zasedali

Letošnje jesensko zasedanje jugoslovanske škofovske konference bo od 24. do 26. septembra na otoku Visovcu pri Sibeniku. Škofje so si izbrali ta kraj in čas, ker bo v nedeljo, 20. septembra v Sibeniku velika proslava sv. Nikolaja Tavliča, 27. septembra pa bodo proslave v Zadru, kjer so obnovili starodavno Marijino cerkev.

Škofje bodo na konferenci razpravljali o važnih zadevah. Med drugim bodo govorili o mešanih zakonih, o pravilniku za izobrazbo in vzgojo v semeniščih, o dušnem pastirstvu med izseljenci, o poživitvi

apostolstva sv. Cirila in Metoda na Hrvaškem, o ekumenskem dialogu, o marijanskem in mariološkem kongresu, ki bo v Zagrebu avgusta 1971, o tatvinah cerkvenih dragocenosti. Najvažnejša točka zasedanja bo pa izvolitev novega predsednika jugoslovanske škofovske konference, ki jo začasno vodi nadškof Pogačnik.

Nadškof Camara odlikovan

Nadškof Helder Camara iz mesta Recife v Braziliji se že dolgo let vztrajno in z osebnimi žrtvami bojuje za pravice zatiranih v Južni Ameriki. Ne boji se odločno nastopati tudi proti vladi in celo proti drugim škofom, ki obsojajo njegovo gibanje v prid pravice in kruha lačnih revežev. Za njegovo delo tvorne ljubezni do bližnjega so mu podelili v Združenih državah nagrado v spomin ubitega črnega voditelja Martina Luthra Kinga. Nadškofa so predlagali tudi za letošnje Nobelovo nagrado. Prejel je tudi nagrado Viareggio v znesku dveh milijonov lir.

Obhajilo pod obema podobama

Kongregacija za bogoslužje je izdala nova navodila o obhajilu pod obema podobama, to je pod podobo kruha in vina. Do sedaj je bilo obhajilo pod obema podobama omejeno na nekatere izredne priložnosti ali slovesnosti. Po novih navodilih imajo škofovske konference in škofje več možnosti, da lahko dovolijo delitev obhajila pod obema podobama ob raznih prilikah.

Cerkveno zemljišče postaja last revnih

V indijski državi Kerala Cerkev preprišča cerkvena zemljišča v last družinam, ki so si na njem postavile bivališče. V Indiji se namreč dogaja, da si ubožne družine postavijo hišico na tujem zemljišču.

Razpis za mesto živinozdravnika

Urad pokrajinskega živinozdravnika v Trstu, ulica Cadorna 17, je razpisal natečaj za mesto veterinarja, ki naj bi opravljali službo v občinah Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor. Prošnjo je treba vložiti na imenovan urad v Trstu najkasneje do 30. septembra 1970.

IX. MEDNARODNO PEVSKO tekmovanje „Seghizzi“ v Gorici

Goriški september je že nastopil z bogato kulturno prisotnostjo v našem mestu. Zadnjo soboto in nedeljo smo imeli mednarodno revijo folklornih ansamblov, za petek, soboto in nedeljo pa so napovedani tekmovalni nastopi pevskih zborov iz osmih držav. Prireditelj organizira goriški zbor »C. A. Seghizzi«. Nastopali bodo zbori iz Avstrije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Zah. Nemčije, Grčije, Bolgarije, Poljske in Italije. Med slednjimi bodo seveda nastopili tudi slovenski zbori s Tržaškega in Goriškega in sicer »Jacobus Gallus« ter »Vasilij Mirk« bosta zastopala tržaške Slovence, »Mirko Filej« pa goriške.

Tekmovanje se bo pričelo v petek popoldne v telovadnici dvorani v Gorici ob 16. uri, nadaljevalo se bo zvečer ob 21. Na sporedu bodo nastopi iz polifonije. V soboto zjutraj bodo od devete ure dalje

še vedno nastopi v polifonski kategoriji, popoldne pa se bodo pričele tekme v folklori. Zvečer bodo še vedno nastopi ob 21. uri z nagrajevanjem.

V nedeljo ob desetih popoldne bodo spet nastopi v folklori; istotako v nedeljo popoldne ob 15^h, zvečer se bodo vršila nagrajevanja z zaključnim koncertom. Posamezne nastope bodo snemale italijanska, avstrijska in jugoslovanska televizija.

Kot smo že omenili, bo nastopil tudi moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice pod vodstvom Zdravka Klanjščka, ki bo na tekmovanju edini goriški zbor sploh. Na sporedu ima sledeče skladbe: »Dekletcu« (P. Jerreb), »Večerni avc« (A. Foerster), »Bratci veseli vsi« (U. Vrabc). Zbor bo nastopil v soboto popoldne ob 15. uri in je šesti po vrstnem redu.

Po konferenci v Lusaki

Petnajst let je že minilo, odkar se je v Bandungu v Indoneziji sestala znana konferenca, prva po vrstnem redu, držav Afrike, Azije in Evrope (Jugoslavija), ki so tedaj hotele dati organizirano obliko silam »tretjega sveta«. Po tej ustavodajni skupščini v Bandungu leta 1955 je že preteklo mnogo vode po nemirni strugi svetovnega političnega toka. Spremenilo se je razmerje veselil, komunistična Kitajska je zavzela v tem obdobju že večkrat različne odnose do držav v razvoju, nekateri glavni poborniki povezave »neuvrščenih« (Nehru, Sukarno) so medtem umrli, sam Nasser se je zaradi notranjih trenj v arabskem svetu nekoliko odmaknil od tega nekdanj množičnega bloka narodov. Poleg tega so medtem izginili skoraj vsi ostanki kolonializma, če izvzamejmo Portugalsko. O neokolonializmu, ki je bil in je še vedno poleg imperializma ena izmed tarč nevezanih držav, se da mnogo diskutirati. Zlasti po sovjetski okupaciji Češkoslovaške leta 1968 je mnogo še naivnih držav Afrike in Azije spoznalo pravi obraz Sovjetske zveze in sedaj ne enači več nujno vsakega kolonializma oz. imperializma z zahodnimi veselilami ali ZDA.

Kaj pa imajo enotnega dandanes vse te sile? Nedvomno ne moremo najti v narodih, ki sestavljajo ta zelo številni blok, kakih skupnih idejno socialnih imenovalcev. Predočiti si namreč moramo, da imamo tu v glavnem opraviti z najrazličnejšimi narodi že starih razvitih kultur (Indijci, Egipčani) obenem z ljudstvi, ki šele začenjajo spoznavati luč civilizacije, in to tudi po zaslugi »okrutnih« in »zasovraženih« kolonialistov. S tem seveda nečemo opravičevati slabih plati kolonialne politike evropskih sil skozi celotno moderno zgodovino. Mimo resničnih zaslug za napredek in razvoj afro-azijskih narodov so namreč prav nekatere kolonialne sile zakriville njih kulturo zaostalost, da bi same prehitro ne izgubile tal pod nogami. Lizbona docet!

PESTER DUHOVNI MOZAIK

Tudi v verskem in socialnem kakor ideološkem pogledu imajo narodi »tretjega sveta« le malo skupnega. Čeprav ima danes v tem bloku veliko besedo prav Jugoslavija, seveda sociološko absolutno ne spada v ta okvir, zato ni o njej tu govora. Ozmimo se npr. na verski mozaike vseh teh pisanih ljudstev. Tako lahko beležimo v največjem številu mohamedanstvo, ki se razteza od Bližnjega vzhoda do Indonezije, nato pa spet preveva skoraj velik del severne ter vzhodne Afrike. Budizem je prav tako na površju od himalajskih obronkov do Tihega ter Indijskega oceana, da ne govorimo o hinduizmu. To samo za največja verstva. Kaj pa krščanstvo? Njegov vpliv je aktivno čutiti še posebej v zadnjem stoletju, ko se ponekod iz že starih korenin bolj in bolj zarašča v trdni svet Afrike in Azije.

In prav verstva so gotovo dala svoj neizbrisen pečat tudi vsej duhovni in socialni formaciji omenjenih narodov. Vsa družbena preobrazba, novi tokovi, mešanica starodavnosti in avantgardizma, vse to jasno izraža silno raznolik idejni okvir »tretjega sveta«. Če se v vrste teh narodov še danes ni mogel vgnezditi marksizem, je to tudi gotovo zasluga globokih korenin raznih verstev, ki so in bodo vedno v temeljnem nasprotju z materializmom komunističnih nauk.

Države, ki se uvrščajo v svet izven obeh velikih svetovnih blokov, so sicer proti blokovski politiki, a so hočeš-nočeš same spet blokovske, ko si zamišljajo svoj nevtiralizem v neki dani strukturi. Nevtrali-

zem Svice, Avstrije ali Švedske je zato povsem nekaj drugega od onega, aktivnega nevtiralizma, ki ga npr. zagovarjajo države na konferenci v Lusaki. To potrjujejo tudi izjave predsednika Tita ob vrnitvi v Beograd, ko je dal razumeti vedno konkretnije korake za dosego zastavljenih ciljev prav v sklopu skupnega delovanja.

Sicer pa je treba vseeno pripomniti, da lahko opazimo v politični liniji prizadetih držav še vedno nekoliko enostranske poglede, zlasti v zadevah koncepcije imperializma ter razmer na Bližnjem vzhodu. Videti je, da je pač večji del afro-azijskega bloka muslimansko proarabsko usmerjen in zato nenaklonjen Izraelu. Na drugi strani pa je morda še preblizu spomin na kolonialno obdobje in je zato že instinktivno bolj potencialni nasprotnik še vedno Zahod kot pa nekoč nekompromitirani Vzhod. Toda, vsaj kar zadeva ZSSR in njen vpliv na tem področju, lahko ugotovimo, da že vidno peša. Ali ga je že uspešno nadomestil Peking?

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Poroka

V Rimu sta se 4. septembra poročila Marko Rus in Pjera Gaffarelli. Zenin je sin Romana Rusa, ki je napovedovalec za slovenski jezik pri vatikanskem radiu in naš rimski sodelavec. Naše čestitke!

Marko Kranjc — 60 let mašnik

V Rimu na via dei Colli je v začetku septembra obhaja 60 let mašništva Marko Kranjc. Gospod jubilar je po rodu Stajerc. Spada med zaslužne može slovenske Stajerske, ki so po prvi svetovni vojni gospodarsko in politično obnavljali to slovensko deželo, pa tudi versko. Čeprav se je g. Kranjc že zgodaj posvetil politiki, ni pozabil, da je njegovo prvo poslanstvo biti duhovnik. Po zadnji vojni se je umaknil v Rim. Tu živi še sedaj, tih in skromen, v molitvi in študiju. Bog mu daj učakati še novih jubilejev!

Vedno ne moramo molčati

Ponovno bi lahko napolnili cel stolpec našega lista z ugotavljanjem, da imamo kot italijanski državljani pravico, da naša mladina obiskuje slovenske strokovne šole. Lahko bi naštevati številna posredovanja v tem smislu raznih političnih, kulturnih, prosvetnih, sindikalnih in gospodarskih organizacij, pisanje vseh naših listov in tako naprej. Tudi obljud in že celo zagotovil za bližajoče se letošnje šolsko leto ni manjkalo. Pa tudi načelo reciprocitete, s katerim se sicer nikakor ne maramo strinjati, je bilo z nedavno otvoritvijo neke italijanske šole v Bujah zadoločeno. Vse merodajne oblasti so že dale svoj pristanek za ustanovitev strokovne šole pri nas, nič pa ne kaže, da bo s 1. oktobrom omenjena šola ustanovljena.

Ko smo že omenili načelo reciprocitete, se nam samo od sebe vsiljuje vprašanje: kaj pa delajo na različnih pogojanjih tovariših jugoslovanskega dela italijansko-jugoslovanske mešane komisije? Ne moremo verjeti, da je toliko uglednih strokovnjakov, funkcionarjev in svetovalec tako zelo nesposobnih. Ali jim zadeva strokovne šole v Trstu ni pri srcu? Kje je torej krivda?

Umril je pisatelj Mauriac

Dne 2. septembra je umrl v Parizu star skoro 85 let francoski pisatelj François Mauriac. Z njegovo smrtjo je Francija izgubila enega največjih pisateljev tega stoletja, Cerkev pa enega največjih glasnikov krščanskih idealov v sedanjem svetu.

Mauriac je bil pisatelj, pesnik, dramatik, časnikar. Njegovo literarno ustvarjanje je velikansko in obsega nad sto del. Od prve knjige poezij, ki jo je na lastne stroške izdal leta 1909, pa do danes je vedno stal v prvi vrsti katoliških pisateljev. Leta 1925 je izdal roman Puščava ljubezni, ki mu je prinesel svetovno slavo. Izšel je v nad 600.000 izvodih. Pozneje je napisal še nekaj romanov. Med njimi naj omenimo Klopčič gadov, ki je dosegel en milijon naklade, ter Terezo Desquyreux, ki je tudi dosegla skoro milijonsko naklado. Za svoje literarne zasluge je dobil Nobelovo nagrado in leta 1933 so ga sprejeli v Francosko akademijo. Poleg tega pisateljskega dela se je veliko ukvarjal s časnikarstvom in bil stalen sotrudnik neka-

terih najbolj veljavnih francoskih dnevnikov. V svojih časopisnih člankih je bil rad oster, polemičen in zelo protikomunistično usmerjen. Pa tudi proti nacizmu in fašizmu za demokracijo. Edini izmed članov Akademije se je npr. izjavil proti maršalu Petainu. Vendar v politiki ni imel sreče, ker je bil premalo realist.

V življenju je bil vedno veren in praktičen katolik. Pri 66 letih je napisal v svoj duhovni testament: »V mojem 66 letu življenja, verujem tako, kakor sem veroval kot otrok, da življenje ima neki smisel, neko smer, neko vrednost, da nobeno trpljenje ni brezplodno, da vsaka solza ima svoj pomen, da je skrivnost sveta skrivna v ljubezni božji, kot uči sv. Janez: Bog je ljubezen.«

Veikega pisatelja so pokopali v cerkvi Notre Dame v Parizu na državne stroške, kar se zgodi redko kakemu pisatelju. Pogreba so se udeležili najvišji predstavniki političnega in kulturnega življenja Francije in tudi drugih držav.

FRANC BEVK - OSEMDESETLETNIK

Dne 17. septembra 1890 se je v Zakoje v cerkljanskih hribih rodil pisatelj France Bevk. Te dni torej obhaja 80 let plodnega in delavnega življenja. Slovenska kulturna javnost se ga je primerno spomnila ob tem jubileju. Novogoriško gledališče je naštudiral njegovo dramo Kaj in jo prvič predvajalo v Idriji pred nekaj tedni. Mater v tej drami je igrala Kraljeva, ki je isto vlogo že odigrala v prvi uprizoritvi pred 45 leti. Isto dramo so naslednji dan ponovili v Spodnji Idriji, v terek pa v novogoriškem gledališču. Igra je režiral Mario Uršič.

Namen organizatorjev je bil, da bi bil v Idriji navzoč tudi pisatelj sam. Toda to ni bilo mogoče, ker je Bevk zbolel; pravijo, da ga je zadel možganska kap. Proslava je torej bila brez slavljenca.

Ljubljanska televizija je v ponedeljek imela na programu dramatizirano Bevkovo povest Kaplan Martin Cedermač. Ta televizijska obdelava Bevkove povesti je, po našem mnenju, odlično delo, ki zasluzi, da ga vidi vsak Slovenec, zlasti še vsak Primorec. V povesti kakor tudi v filmu je pristni, nepotvorjeni Bevk, ki ga niso še okužile politične tendence. Zupan, ki igra kaplana Cedermača, je odlično odigral svojo vlogo. Človek, ki je prej bral povest in je potem gledal film, se mora res veseliti nad lepo umetnino tako v knjigi kot na televizijskem zaslonu. Tudi časopisi in revije so se Bevka spomnili ob njegovem življenjskem jubileju.

Prav je, da se ga spomnimo tudi mi v Gorici, saj je Bevk Goričan, kot morda noben drug naš pisatelj. Goričan in Primorec, ker je v Gorici preživel svoja najlepša in pisateljsko najbolj plodna leta, tukaj je ustvaril svoje najboljše umetnine, ki je v njih slikal predvsem primorskega človeka v njegovem boju za ljubezen, za kruh, za narod. Mislim, da so ravno te tri komponente njegovih oseb: erotika, socialna nota in ljubezen do naroda. Mogel pa jih je takšne upodobiti prav zato, ker je živel med obema vojnima v Gorici in tu delil z nami veselje in žalost tistih let. Postal je glasnik zatirane Primorske v njeni socialni bedi in narodnem trpljenju pod fašističnim nasiljem. Najviše se je v svoji umetnosti povzpeli prav v Kaplanu Martinu Cedermaču, ker je tu pustil ob strani vse ideologije in prikazal samo slovenskega kaplana in njegove vernike v boju za ohranitev slovenskega katekizma in slovenske besede v cerkvi, zadnji trdnjavi slovenstva. V kaplanu Cedermaču je Bevk ustvaril lik katoliškega duhovnika, ki se more meriti z duhovniki v kakem Bernanosu, Mauriacu, Grahamu Greenu. Prav nič ne zaostaja za njimi.

France Bevk je nam slovenskim Primorcem v desetletjih pred drugo svetovno vojno res veliko pomenil, saj je bil edini večji pisatelj, ki je ostal s svojim ljudstvom v njegovem trpljenju.

Med zadnjo vojno se je opredelil za Osvobodilno fronto. Teško umljivo je pa to, da ni znal ali da ni mogel bolje osvetliti položaja slovenskih Primorcev pri nadrejenih v OF. Saj bi sicer ne nastopil zoper slovensko šolo v Gorici za časa nemške okupacije. Bevk je vendar vedel, kako smo bili težni slovenske besede. In ker nam drugi v mestu niso mogli dati slovenske šole, smo jo sprejeli od Nemcev, kakor bi jo bili sprejeli od Mussolinija, če bi nam jo dal, in kakor so jo ohranili v Ljubljanski pokrajini pod Italijani, ki so tudi bili okupator.

Ko sem v KG zapisal, da smo to Bevku

zamerili, se je oglašila vrsta ljudi od Primorskega dnevnika do Tovariša v Ljubljani z najbolj ogorčenimi napadi name, češ da sem žalil Franceta Bevka. Upam, da povedati svoje mnenje o nekem dogodku ni žalitev, razen v Moskvi. Zato danes ponovim: Nastop Franceta Bevka zoper slovenske šole v Gorici pod Nemci ni bilo pametno dejanje. Pogrešili so on in vodstvo OF. Zakaj bi se bali priznati narejene napake? Mislim, da je prišel čas, ko si lahko povemo kritično resnico, ne da bi zaradi tega bili fašisti ali bivši fašisti ali histerični ljudje, kot očita Tovariš v svojem članku z dne 29. julija 1970.

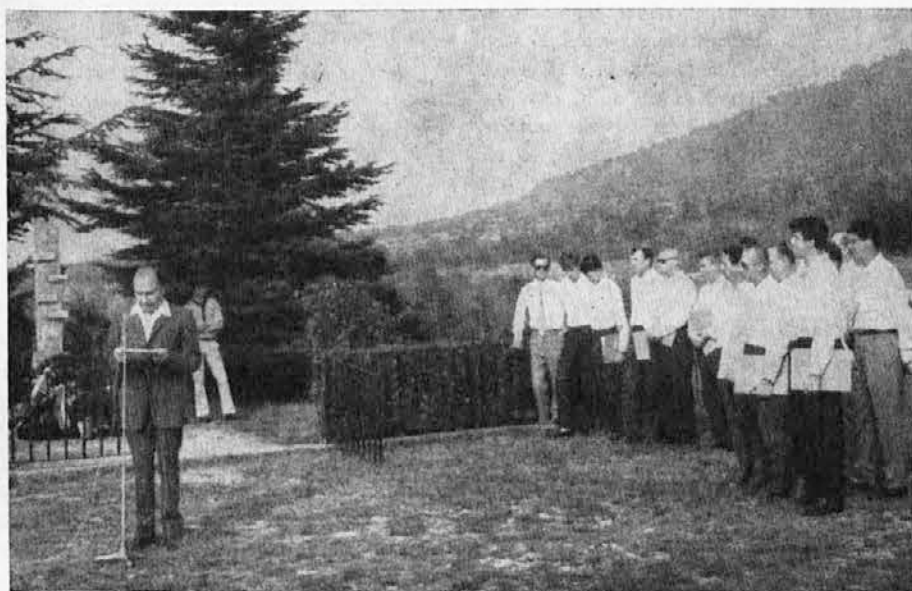
MIKLAVŽ BOŽIČ

Marijansko slavlje na Opčinah

V nedeljo, 13. septembra smo imeli na Opčinah 22. marijansko slavlje. Že tradicionalni praznik je privabil lepo število ljudi. K uspehu pa je pripomoglo tudi izredno lepo vreme. Procesija je šla letos po nekoliko spremenjeni poti. Organizatorji so verjetno hoteli, naj gre procesija po ulicah, kjer so zares hiše in ne samo vrtovi kot na drugi strani tramvajске postaje. Iskati bi bilo treba še kako bolj primerno pot.

Procesijo je vodil g. nadškof. Čeprav je imel isti dan pastirski obisk na Katinari, je vseno prišel zraven. Sv. mašo je daroval škofov vikar dr. Lojze Škerl. Med mašo je tudi govoril. Vabil nas je k optimizmu in k zavzetosti za apostolsko delo. Saj nas je veliko in lahko mnogo naredimo za našo skupnost. Ljubezen do Marije in Marijin zgleđ naj nas pri delu podpirata. Ves praznik je potekel v najlepšem redu. Opaziti je bilo, da so se Openci za procesijo resno zavzeli in pri pripravah sodelovali.

Udeležba je bila morda nekoliko manjša, kot prejšnja leta. Na udeležbo je verjetno vplivalo stavkovno gibanje pri prevoznih podjetjih, ker ni mogoče dobiti avtobusov za izredne vožnje. Delno je verjetno vplivala tudi Kraška ohceta na Repentabru. Morda bi organizatorji Kraške ohcete prihodnje leto lahko prenesli praznovanje za en teden naprej. Za marijansko slavlje naj bi ostala rezervirana nedelja po prazniku Marijinega rojstva, kot je to bilo vedno. Prostor za sv. mašo za cerkvi je zelo primeren. Morda bi se dalo oltar postaviti na bolj visok oder, da bi ljudje lažje sledili sv. maši. Neka-

Komemoracija bazoviških žrtev - Dr. Z. Harej ter moški zbor »M. Filej« iz Gorice

Glasbena šola Slomškovega doma v Bazovici

S 1. septembrom je ta šola spet začela s svojim delovanjem. Nad 30 gojencev pridno vadi vsak ponedeljek in četrtek. Miramar junior in Miramar senior se z vso resnostjo pripravljata na tekmovanje, ki bo 25., 26. in 27. septembra v Paviji, in tiho upata, da se bosta uvrstila med prve, kar jima vsi tudi iskreno voščimo. Tudi ansambel Kondor pridno vadi, ker se obe-

tejo zelo številni nastopi. Vsa glasbena skupina, ki se zbira v Slomškovem domu, bo nastopila najprej v Bazovici ob pastirskem obisku, kmalu nato v Šklednju in proti koncu oktobra v Doberdolu.

Starši, ki žele nuditi otrokom glasbeno vzgojo, naj se zglasijo v Slomškovem domu ob ponedeljkih in četrtekih med 15. in 19. uro.

Nadškofovi obiski

V nedeljo, 20. septembra bo g. nadškof obiskal župnijo Boršt, kjer bo maševal in pridigal ob 9. uri.

V nedeljo, 27. septembra bo g. nadškof obiskal župnijo Ricmanje. V Donju (v šoli) bo pridigal pri obeh mašah: ob 8,30 italijansko, ob 9,30 slovensko. Ob 11. uri bo pa maševal in pridigal v župni cerkvi v Ricmanjih.

»Kraški teden«

Tudi letošnji »kraški teden« je bil poln priložnostnih prireditev. Razen tradicionalnih prikazov navad in običajev, ki so se nekako zaključili s kraško ohceto v repentabrski cerkvi, so se v okviru omenjenega »tedna« sestali razni strokovnjaki in razpravljali o zaščiti narave nasploh in Krasa še posebej.

Razpis abonmaja Slov. gledališča v Trstu za sezono 1970-71

Repertoar za abonente: 1. Lev Nikolaj Tolstoj: »Moč teme«. 2. Ludwig Holberg: »Jeppe s hriba«. 3. Dominik Smole: »Antigona«. 4. Vitaliano Brancati: »Raffaele«. 5. Slovenska novost. 6. Gostovanje Drame SNG iz Ljubljane. 7. Gostovanje Drame SNG iz Maribora.

Vrsta abonmajev: Premierski - Red A (prva sobota po premieri) - Red B (prva nedelja po premieri) - Red Mladinski v sredo - Red Mladinski v četrtek - Red Okoliški (popoldanska predstava na dan praznika).

Cene za abonente: Parter A (središnji sedeži): premiera 13.000, ponovitve 6.000 lir. Parter B (ostali sedeži): premiera 8.000, ponovitve 5.000 lir. Balkon: premiera 4.500, ponovitve 3.000 lir. Okoliški abonma 6.000 lir (preskrbljen prevoz). Mladinski abonma 2.000 lir. Invalidi 2.000 lir (za katero koli vrsto abonmaja).

SG v Trstu razpisuje, razen za premiere, tudi družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z enim samim osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljnji družinski član doplača 2.000 lir.

Obonmaji se vpisujejo vsak dan, razen ob praznikih in v ponedeljkih dopoldne, v Tržaški knjigarni, ul. S. Francesco 20, tel. 61-792, od 8. do 12,30 in od 16. do 19,30. Plačljivi so v treh obrokih do 1. februarja 1971.

XIV. kongres sodnikov

V četrtek se je v dvorani gledališča Rossetti pričel XIV. državni kongres sodnikov. Odprl ga je minister za pravosodje Reale. Prisotni so bili najvišji predstavniki krajevnih oblasti.

Na kongresu so ugledni predavatelji razpravljali o enakopravnosti državljanov in delitvi pravice ter o demokratičnem razvoju in gotovosti prava. Izčrpn razpravi, ki je bila v petek in soboto, so v nedeljo sledili odgovori predavateljev.

† Msgr. Janez Hladnik

93 V SLUŽBI
CERKVE IN NARODA
(SPOMINI)

Pride škof, da vidi kraj, pa se je ustrašil. »Saj bo gospod tukaj od lakote umrl,« je ugotavljal. Pa pride še huje. Oglaš se nekdo z lastninskim pismom v roki in pravi: »Ta zemlja, kjer stoji kapela, je moja.«

Don Eugenio Garau in Luciano Rojas in Tinelli (laiki-domačini) so se nato gnali, da smo v pol leta imeli lastninstvo pravico na podlagi 30-letnega priposestevanja.

Padale so ovira za oviro in moja misel je postajala vedno bolj jasna, da bi res bilo najbolje, če se preselim v Pompeo, kajti opravil sem svoje dolžnosti do novonaseljenih, revijo »Duhovno življenje« sem pa tudi po malem začel prepuščati mlajšim močem.

KJE DOBITI DENAR?

Slovenska pisarna, ki smo jo imeli brezplačno v ulici Victor Martínez 50, je potrebovala denarja, kajti med novodošli mi in za začetne korake je bilo vsakovrstnih potreb: obleka, zdravila, potovanja. Zbiralo se je med rojaki, ki so že kaj mogli dati, toda zadosti ni bilo. Pa se obrnem na kardinala Copella s prošnjo, da bi dovolil nabirko po cerkvah.

Res je ustregel. Natisnili smo nekaj podobno z brezjansko Marijo in dodali kratko razlago naše bolečine.

Z lazaristom Ladom Lenčkom sva šla potem po raznih cerkvah, kjer so nama dovolili nabirko.

Najprej sva se oglašila v baziliki Socorro. Jaz sem stopil na prižnico in razložil našo zadevo in poprosil plemenite pomoči. Pri eni sami maši sva nabrala čez 1.000 pesov. Takrat je bilo to 250 USA dolarjev.

Naslednja nabirka je bila v cerkvi sv. Avgušlina blizu naše prve pisarne v ulici Austria. Pri eni maši sva nabrala 800 pesov.

Se več drugih cerkva sva obiskala z večjim ali manjšim uspehom. Posebe omenbe je pa vredna cerkev sv. Mihaela, kjer je bil župnik škof dr. Miguel de Andrea.

Nabirka je bila pri deseti maši. Sel sem na prižnico in kakor sem pač najbolje vedel in znal, sem našo zadevo razložil ter prosil pomoči. Rekel sem pa tudi, da če bi kdo mogel kaj več storiti za te brate v Kristusu, ki so v stiski, in če želi kaj več pojasnil, naj pride v župnijo pri Sv. Rozi na ulicah Pasco in Belgrano ter vpraša tam za Padre Juana.

Še tisto popoldne pride gospodična in vpraša po meni. In pove, da je na radiu slišala mojo prošnjo za slovenske begunce ter prinesla zato svoj prispevek. Izročila mi je 200 pesov. To me je močno presenetilo in vprašam: »Po radiu? Kate-rem?« Tako sem zvedel, da je bil vsako nedeljo prenos sv. maše in govora škofa De Andrea iz cerkve sv. Mihaela. Tedaj šele sem se zavedel, da je bil na prižnici res mikrofona, le da jaz nisem vedel, da je priklopljen.

Kasneje so mi prinesli še nekaj pri-

spevkov na tisti poziv. Zbirka je vrgla v celoti kakih 5.000 pesov, vsekakor izdatna pomoč v tistem času, ko je en dolar veljal 4 pese.

»DUHOVNO ŽIVLJENJE« V NOVE ROKE

Krog bralcev »Duhovnega življenja« se je povečal z novodošli. Toda njihova verska raven je bila višja kot mojih prejšnjih naročnikov. Pojavilo se je vprašanje, ali naj ohranim revijo za stare tako kot je bila, za nove naj bi pa začeli izdajati drugo revijo. Iskali smo sporazumno rešitev. Začeli smo z izdajanjem lističa »Oznanilo« kot tednika in kot priloga »Duhovnemu življenju«. Pritegnil sem v uredništvo nove moči in ostal leta 1948 še urednik.

»Oznanilo« smo poslali vsem naročnikom »Duhovnega življenja«, katerih število se je pa med starimi naseljenci znatno znižalo. Čutili so, da je revija postala last novodošlih in da se njim ne posveča dovolj. Tudi raven revije je zanje postala pretežka.

Z letom 1949 sem uredništvo prepustil

Niko Kosmač govori na proslavi pred spomenikom bazoviških žrtv 5 sept. letos

Seminar za slovenske šolnike

V terek se je pričel v Podvinu na Gorenjskem 10-dnevni študijski seminar za tukajšnje slovenske šolnike. Udeležuje se ga 15 profesorjev in 15 učiteljev. Skupino vodita prof. Martin Jevnikar in nadzornik za slovenske osnovne šole Oskar Bole. Tržaškimi šolnikom so se letos pridružili tudi nekateri goriški.

Poroka

Pred kratkim sta se repentabrski cerkvi poročila dolgoletna pevka cerkvenega zbora pri Sv. Jakobu Lidija Valenčič in Edvard Godnik. Novoporočencema prijatelji iskreno čestitajo. Čestitkam se pridružuje tudi naš list.

Za popravilo škode

krivičnega razlaščevanja

Minuli petek je bil v Dolini napovedani redni občni zbor združenja Odbor za pomoč razlaščenecem, ki so se ga udeležili številni člani in drugi lastniki. V imenu predsedstva je prof. Tul podal poročilo, v katerem je pojasnil vzroke, zaradi katerih je združenje cilj raznih napadov in preganjanj. Ta preganjanja vodijo krogi velekapitala, ki so sklenili uničiti vsak organiziran odpor proti razlaščevanju in se v ta namen poslužujejo denunciantstva in hujskaštva. Zaradi tega je skoraj povsem zamrlo delovanje tudi drugih sorodnih organizacij v korist razlaščenecv, tako razlastitelj nemoteno nadaljuje z razlaščevanjem po krivičnih cenah iz žalostne preteklosti. Zgovoren primer so cene od 400 do 600 lir, s katerimi hočejo razlastiti 1 milijon kvadratnih metrov v Osapski dolini pri Orehu, in »časne zasledbe« za plinovod po 57 lir za kvadratni meter.

Zato je odbor sklenil dati pobudo za poživitev delovanja v obrambo ne samo sedanjih razlaščenecv, temveč tudi za popravilo ogromne škode, ki so jo utrpeli slovenski posestniki od leta 1949 do 1965, ko jih je EPIT razlaščal po cenah od 75 do največ 550 lir za kvadratni meter.

Ob koncu so prisotni soglasno potrdili delovanje predsedstva in nadzornega odbora, mu dali razrešnico in potrdili državne organe.

novemu odboru po trinajstih letih. Z veliko ljubeznijo sem ta posel ves čas vršil, toda spričo opravkov, ki sem jih imel z zadevami novonaseljencev, sem komaj občutil grenkost ločitve.

SESTRA ANGELCA IN BRAT NACE

Bilo nas je petnajst rojenih otrok. Če bi nas ne bilo toliko, pač ne bi nikdar videl ne brata ne sestre v Argentini, kajti ta dva sta bila najmlajša. Angelca je rada rekla, da je »desetnica«, kot je res bila, deseta od sester, in da je zato že bilo zapisa, da mora po svetu.

Nace je študiral gimnazijo v St. Vidu in v Ljubljani, potem pa agronomijo, ko ga je zalotila vojna. Bil je poveljnik protikomunistične postojanke na Veħaršah. Po polomu je še ostal mesec dni doma, toda ni mu kazalo drugega kot oditi v tujino.

Sestra Angelca je šla za njim, pa se ni več vrnila, ker je zvedela, da jo iščejo. Tako sta prišla za zmedo. Angelca se je oktobra 1948 poročila z Mirkom Spacapanom, ki je po svojem prihodu postal moj organ.

(Se bo nadaljevalo)

Romanje na Barbano

Ob najlepšem vremenu in ob veselem razpoloženju je poteklo letošnje skupno romanje na Barbano na praznik Zalostne Matere božje. Romarjev se je nabralo prav lepo število, kakih osemsto, v spremstvu dušnih pastirjev, ki jih je bilo 15. Romarji so bili s Tržaškega in sicer s Kontovela, Proseka, Sv. Križa in Rojana; z Goriškega pa so bile zastopane v večjem ali manjšem številu vse naše župnije; prav tako iz devinskega dekanata.

Romanje je poteklo po predvidenem programu: zjutraj ob 10.30 je bila somaševana maša s sedmimi duhovniki. Pri maši je govoril g. France Krapež iz Velikega Dola. Popoldne ob 15. uri se je razvila po otoku procesija s kipom Matere božje, nakar je v cerkvi sledil kratek nagovor g. Srečka Suligoja iz Medane v Brdih in blagoslov z zahvalno pesmijo. Po končanem blagoslovu so se romarji polagoma vrnili v Gračež in od tam z avtobusi domov.

Bilo je lepo, le škoda, da se takih romanj udeležuje premalo moških in mladine. Potrebno bi pač bilo imeti take ljudske shode tudi ob dnevih, ko so prosti tudi moški. Morda kako nedeljo popoldne.

Uspel izlet pevskega zbora Rupa-Peč v Bohinj

V nedeljo, 13. septembra je pevski zbor Rupa-Peč priredil celodnevni izlet v Bohinj. Pevcem so se pridružili še drugi ljubiteljski družabnega življenja. Po poti smo se bali dežja, saj je bilo zlasti nad Črnim vrhom nebo polno temnih oblakov.

Študijski dnevi goriških dijakov

V Zabnicah, vasi pod Sv. Višarjami, se je v petek, soboto in nedeljo zbrala skupina goriških študentov in tam preživela tri dni v razgovoru in razmišljanjih. Tu gre predvsem zahvala msgr. Močniku, ki nam je velikodušno odstopil svojo kočjo sv. Jožefa in nam v vsem pomagal s pomočjo sestre in drugih dveh redovnic.

Dopoldne prvega dne smo poslušali predavanje dr. Humarja o narodnostnem pro-

ZA KMETOVALCE

Uredimo vinsko klet

Dobra vinska klet ima navadno dva prostora: vrelni prostor, kjer mošt vre in založni prostor, kjer vino dozoreva in ostane na zalogi. Majhne kleti pogosto razpolagajo samo z enim prostorom, ki služi za vrenje in dozorevanje vina; zato pa je tem bolj važno, da v njih skrbno urejamo temperaturo v času raznih stopenj predelovanja vina.

Vinsko klet je treba pred trgatvijo očistiti, pobeliti in žveplati (zažgemo 1 kg žvepla na 100 kub. metrov). Prej pa odnesemo iz kleti vse kovinske predmete, orodje, stroje itd.

Vrelna klet naj ima med vrenjem mošta 13 do 17 stopinj C. V hladnejši kleti bi se mošt ohladil in prezgodaj nehaj vreti. Vino bi ostalo deloma sladko in bi ponovno začelo vreti z nastopom pomladi. Višje temperature pa povzročijo preveč burno vrenje, ki zopet ne vpliva ugodno na izgradnjo vina. Skrbimo tudi za možnost zračenja, ker je treba odvajati nevarni ogljikov dvokis, ki se razvija pri vrenju.

V založni kleti naj bo temperatura pozimi in poleti enakomerna ter naj se giblje med 8 in 12 stopinjami C. To je moč doseči le v kletih, ki so grajene globoko pod zemljo. Klet ne sme biti preveč vlažna niti presuha. V čezmerni vlazi se razvijajo plesni ter pokvarijo sode in vino. V presuhi kleti pa je izguba vina večja, prazni sodi pa dobijo močan duh po lesu, še posebej, če niso pravilno žveplani. Tudi založna klet naj bo urejena tako, da jo lahko zračimo. Tla ali vsaj hodniki med sodi naj bodo pokriti z betonom. Klet — posebno pa vhod — naj bo zasenčen z listnatim drevjem. Vhod naj tvori kratek hodnik, ki naj se zapira z vrati na začetku in na kraju. Posode, pridelki in druge snovi, ki dajejo kakršen koli duh, ne spadajo v klet. Med različne priprave, ki jih rabimo v kleti spada tudi toplomer; le z njim bomo lahko zanesljivo sledili temperaturi v kleti in jo primerno uravnavali.

Zamejski katoliški Slovenci smo z veseljem sprejeli novico o zblizanju med Vatikano in Jugoslavijo. Led se lomi, led se taja. To nam daje veliko upanje, da bomo v bližnji bodočnosti lahko spet skupaj z našimi jugoslovanskimi brati katoličani kot ena družina praznovali naše krščanske praznike, božič, vnebovoh, sv. Rešnjega Telo in druge.

Zamejski katoličan

Duhovna obnova Marijine družbe

Ze nekaj let sem se dekleta in žene goriške Marijine družbe zbirajo na drugo nedeljo v septembru v uršulinskem samostanu k duhovni obnovi. Tudi letos so se zbrale v precejšnjem številu. Pridružile so se še nekatere goriške gospe, vendar v manjšem številu kot druga leta.

Duhovno obnovo je vodil priznani govornik g. Jože Krapež iz Velikega dola v Jugoslaviji. Njegova prepričljiva beseda je segla vsem globoko v srce. Duhovna obnova, je dejal, naj bi vsem služila v to, da bi z večjim zagonom nadaljevali naše krščansko romanje do končnega srečanja z Bogom. To bomo dosegli le, če bomo izpolnjevali božjo voljo in bomo dobri. To bi morala biti glavna odlika krščanskega človeka, da je najprej dober, čeravno jim vest ne očita nobenega smrtnega greha. Sv. obhajilo je več kot spoved, zato ga ne smemo opustiti zaradi nekaj malih grehov. Kesanje nam izbriše take grehe, zato nikar ne prekiniti sv. obhajila.

V popoldanskih govorih nam je g. predavatelj govoril o božji ljubezni. Samo ta ljubezen nas lahko osreči in napolni naše srce. Saj niso bili žebliji tisti, ki so Jezusa priklepali na križ, temveč božja ljubezen do nas. Vsi smo ustvarjeni za svetost in vsak izmed nas se lahko v svojem še tako neznatnem poklicu posveti.

Duhovno obnovo smo zaključili s sv. mašo, pri kateri je pel zbor Marijine družbe pod vodstvom prof. Bratuževe. Pri evangeliju je g. predavatelj imel še zadnji govor in sicer o sv. maši, pri kateri moramo vsi sodelovati. Lepo je bilo, ko so vse udeležence pristopile k sv. obhajilu in tako obogatene odšle na svoje domove, da bi še druge ogrele za božjo ljubezen, kakor je priporočal g. predavatelj.

Zahvaljujemo se g. Krapežu za lepe nauke in napotke za nadaljnje življenje. Zahvaljujemo se tudi č.č.mm. uršulinkam za res prijazni sprejem, vsem pa kličemo: Nasvidenje prihodnje leto.

S seje Zveze slov. kat. prosvete

V ponedeljek, 7. septembra je imela Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici prvo sejo po poletnem počitku. Na seji so obravnavali predvsem program za prihodnjo sezono, ki se obeta precej bogat in pester. Na vidiku so razna gostovanja in nastopi domačih skupin in tudi iz Slovenije. Seja je potrdila, da bo letos Cecilijanka v nedeljo, 22. novembra in je v ta namen že določila sestanek pevovodij. Vzela je na znanje, da bo letos nastopil na Seghizijevem tekmovanju tudi moški zbor »Mirko Filej«, ki bo edini predstavljal goriško mesto. Pretresli so možnost, da bi imeli v Gorici retropektivno razstavo Toneta Kralja podobno kot je v Kostanjevici na Krki. Navzoči so dobili na vpogled tudi prve izvode pesmarice s pesmimi, ki so prispelo za nagradni natečaj »Cecilijanka 1968«. Pesmarica se lično predstavlja in bo gotovo v pomoč našim zborom, da bodo iz nje črpali nove skladbe. V javno prodajo bo prišla čimprej.

Včlanjena društva in organizacije so poročala o svojem delu med počitnicami in o načrtih za naprej. Tako je zbor »M. Filej« nastopil na proslavi v Bazovici v soboto, 5. septembra, SKAD je organiziral sodelovanje na petem taboru zamejske mladine na Koroškem, doberdobsko društvo je bilo v polnih pripravah za tri-dnevno kulturno slavje doma, Steverjanci v polnem zagonu za svoj športni teden, enako Standrešci, ki zraven pripravljajo nekaj odrskih nastopov. Kljub počitniškemu zatíšju se je torej marsikaj naredilo tudi na kulturnem polju, še več pa se obeta za novo sezono.

Nov hotel

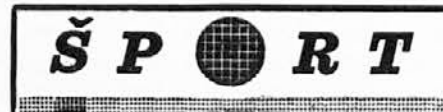
Pretekli teden so pri Sv. Jakobu odprli nov hotel »San Giusto«. Hotel je II. kategorije in razpolaga z 48 sobami s skupno 80 posteljami. Na odprtje je bil med drugimi povabljen tudi tržaški župan Spacini.

Poroka

Dne 10. septembra sta se v Velikem Repnu poročila gđc. Lidija Valenčič in g. Edvard Godnik. Nevesta je zvesta pevka cerkvenega zbora pri Sv. Jakobu, ženin pa poje pri cerkvenem zboru v Barkovljah. Prijatelji in znanci, zlasti še člani obeh zborov iskreno čestitajo in želijo novoporočencema obilo sreče na novi življenjski poti.

Vrnili se bomo k sončni uri

V noči med soboto 26. in nedeljo 27. septembra se bomo v Italiji zopet vrnili k sončni uri. Tisto noč opolnoči bo treba pomakniti kazalce na uri za eno uro nazaj, ker smo jih zadnjo soboto v maju pomaknili za eno uro naprej. S tem se bo končala za letos legalna ura, ki nikomur ne prinaša koristi, mnogim pa krade spanje in prinaša obilo nevesčnosti.

IX. Memorial »Mirko Filej«

S. Z. Olympia že deveto leto zaporedoma organizira športno manifestacijo »Memorial Mirko Filej«. Prireditelj je namenjena predvsem temu, da se šport med Slovenci razširi in da ga vzljubijo tudi širši mladinski krogi. Tekmovanja se bodo pričela 12. oktobra. Na sporedu so: odbojka, atletika, kolesarstvo, streljanje z rračno puško, namizni tenis, košarka. Letos bomo dodali še »med dvema ognjema« (za mladince) in balinanje (to za starejše). S. Z. Olympia vabi k sodelovanju vse slovenske vasi. Roki za vpisovanje in datumi tekem bodo javljeni pozneje. Društvo tudi prosi vsa moštva, ki so si lani priborila prehodne pokale, da jih vrnejo na sedež Olympije, Viale XX settembre 85.

Odbojkarški odsek S. Z. Olympia javlja, da so treningi vsak ponedeljek, sredo in petek ob 20^h na igrišču v drevoredu XX. septembra. Treninga naj se zlasti udeležijo mladinci (ragazzi) tega moštva.

Prvi športni teden v Štandrežu

V organizaciji domačega športnega društva »Velo« se bo vršil od 28. septembra do 3. oktobra letos prvi športni teden v Štandrežu, na katerem lahko sodelujejo vsi domači športniki. Tekmovanja bodo v sledečih disciplinah: odbojka, košarka, namizni tenis in streljanje. Zmagovalci posameznih disciplin bodo prejeli lepe nagrade. Pravilnik in podrobnejši program tekmovanja bo pravočasno javljen vsem udeležencem.

OBVESTILA

Vpisovanje v slovenski otroški vrtec v Gorici ul. Croce 3 in ul. Randaccio 10, se vrši ta mesec do vključno sobote 19. septembra dopoldne.

Vpisovanje v vse razrede slovenske nižje srednje šole v Gorici se zaključuje 22. septembra. Vrši se vse delavne dni od 9. do 12. ure.

Izlet v Logarsko dolino. SKPD »Mirko Filej« iz Gorice vabi vse ljubitelje narave, petja in romanj na izlet v to prelepo dolino. Obiskali bomo tudi slavno cerkev v Gornjem gradu, kjer bo sv. maša. Cena vožnje z avtobusom: za člane 1.500 lir, za nečlane 2.000 lir. Kdor želi kosilo, naj javi ob vpisu. Odhod s Travnika v nedeljo, 27. septembra ob 5.30. Vpisovanje se nadaljuje na upravi Katoliške glasa do vključno 21. septembra dopoldne.

Občni zbor prosv. društva »Standrež« se bo vršil v torek, 22. septembra 1970 ob 20.30 ob prvem in ob 21. uri ob drugem sklicanju v mali dvorani župnijskega doma. Vsi člani in prijatelji društva naj se zagotovo udeležijo občnega zbora, na katerem bo podano izčrpno poročilo o dosedanjem delovanju društva in zasnovan program za prihodnjo sezono.

ZAHVALA

Kvatrnica na miremskem Gradu. Prihodnjo nedeljo bo na miremskem Gradu kvatrnica. Pobožnosti bodo že na predvečer v soboto. Naslednji dan bo glavna maša ob 10. uri, popoldne ob 16^h pa večerna maša in darovanje za cerkev. Ves čas bo tudi priložnost za spoved.

DAROVI

Za Alojzijevišče: v spomin Valentina Zgaga darujejo sorodniki 5.000 lir.

Družini Kumari in Maraž darujeta v sklad zbora »M. Filej« 5.000 lir, za oratorij v Doberdobo 5.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Marija in Marko Udovič 10.000 lir; v počastitev pok. mame Pavle Ule daruje hči Klara 10.000 lir; v počastitev umrlega moža Karla Pieri daruje žena Antonija 6.000 lir; Marija Oberti daruje 1.000 lir v počastitev pok. Pavle Ule in 1.000 lir v počastitev pok. Karla Lorenzi.

Vsem plemenitim darovalcem Bog vrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 20. do 26. septembra 1970

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.5 Oddaja za najmlajše: »Madr puščica«. Dramatizirana zgodba. Tretji del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 15.30 A. Arbuzov »Zgodilo se je v Irkutsku«. Drama v dveh delih. 17.30 Pesmi iz Nadiških dolin - II. del. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 20.30 Iz slovenske ljudske epike, pripr. Beličič. 20.45 Kmečka godba S. Tamšeta.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalanova »Pomenek s poslušavkami«. 17.20 Za mlade poslušavce: Čar glasbenih umetnin. 17.55 Vaše čtivo. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Goriški zbor, vodi Seghizzi. 21.00 Pripovedniki naše dežele: Carlo Sgorlon »Ptolomejec«. 21.45 Slovenski solisti. Flautist Boris Campa, pri klavirju Lipovšek.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.10 Naši pomorščaki - srečanja in spomini. 19.50 Otroški pevski zbor »Kraški slavček« iz Devina in Nabrezine. 20.35 Beethoven: »Fidelio«, opera v dveh dejanjih. V odmoru (21.45) Pertot »Pogled za kulise«.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 R. Vodeb: »Po sledovih nekdanjih kultur v Italiji (13) »Sicilija: Agrigento in Selinunte«. 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke. 17.35 Mladina in šport. 17.55 Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.10 Higiena in zdravje. 19.40 Priljubljene melodije. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Kjuder.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 F. Antonini: Otroške sanje in njih pomen (8) »Razlaga sanj«. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst. 18.30 Simfonična glasba deželnih avtorjev. 19.10 Furlanske ljudske plese izvaja orkester RAI iz Rima. 20.35 G. Gallina: »Serenisima«. Igra v dveh dejanjih. 21.35 Beethovenove komorne skladbe.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Izlet za konec tedna. 17.00 Duo Russo-Safred. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Krek: Koncert za malo flavto in godalni orkester. Simf. orkester RTV Ljubljana, vodi Hubad. Solist Petrač. 19.10 Epigram - odraz časa in razmer, pripr. Z. Tavčarjeva. 19.45 »Berl, berl rožmarin zeleni«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 N. Kuret: Slovenski in furlanski običaji - 6. oddaja. 15.55 L. Davanzo: »Varna pot« - oddaja o prometni vzgoji. 16.45 Pravljične in pripovedke naše dežele. 17.20 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 18.30 Oktet »Gallus« iz Ljubljane. 19.10 R. Dolnar: Alpske poti in smeri (13) »Training v megli«. 20.50 Nekdanji sloviti procesi v Trstu: N. Perno-E. Benedetti: »Dragulji iz Bratislave«. Radijska drama.

Za Zavod sv. Družine: v spomin Valentina Zgaga darujejo sorodniki 5.000 lir.

ZAHVALA

Po dolgi boleznici je 10. septembra mirno v Gospodu zaspala naša ljuba mama

Ana Petejan vdova Pelicon

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam stali ob strani in spremili pokojno na njeni zadnji poti, darovalcem cvetja ter pevcem. Posebej se zahvaljujemo g. župniku Komacu in ostalim duhovnikom.

Zalujoči hčerki
Vera in Ema z družinama

Sovodnje od Soči, 14. septembra 1970

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo